

COMMERCE-COLLEGIET

Underdåniga Berättelse

om

Bergshandteringen under Bruksåret 1857.

STORMÄKTIGSTE, ALLERNÅDIGSTE KONUNG!

Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Collegium får härmed till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdånig berättelse om Bergshandteringen i landet under sistförflutna bruksåret, dervid upptagande förhållanderne under serskilda rubriker såsom förut varit öfligt; och har Collegium, för att i ett sammanhang åskådliggöra i hvad mån bergsrörelsen under nämnde år, jemförd med den som 1856 ägt rum, i afseende å dess serskilda grenar ökats eller minskats, upprästat den vid slutet af denna underdåniga berättelse intagna tabell.

1:o). **Jernhandteringen.**

a). **Malmuppfordringen.**

Förhållandet härmed har varit följande:

Sk 8 Tackj. V.

I Norrbottens Län.

Å Luosavara malmfält i Juckasjärfvi socken hafva blifvit brutne	200.
Å Gellivara malmfält i Gellivara socken	3,000.
Ur Ristjåls grufvor i Piteå socken	1,250.
Eller tillsamman i Norrbottens Län	4,450.
Transport	4,450.

INLEDNING

TILL

Bergs-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshandteringen. – Stockholm, Norstedt, 1835-1858. Täckningsår: 1833-1857.

Efterföljare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1859-1911.
Täckningsår: 1858-1910.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.
S. 1. Tab. 1. Produktion av järnmalm, tackjärn samt vissa andra metaller 1836-1950.

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).
S. 1-85: Några historiska data rörande den svenska bergshandteringen [från äldsta tid och fram till 1915].

Kommerskollegii underdåniga berättelse om bergshandteringen under bruksåret 1857.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB), 2010.
Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

**Bergs-Collegii Underdåniga Berättelse om
Förhållandet med Bergshandteringen år 1857**

INNEHÅLL

	Sid.
Inledning.....	1.
1:0). Jernhandteringen.....	1.
a) Malmuppföringen.....	1.
Utfärdade Mutsedlar år 1857 och Mutsedlar som blifvit utgifne på nya anledningar år 1857 [tabell].....	12.
Beviljade hvilostånd år 1857 [tabell].....	13.
b) Tackjerns-tillverkningen.....	14.
Tackjernstillverkningen efter län år 1857 [tabell].....	14.
Tackjernstillverkningen år 1857 [tabell].....	15.
c) Gjutgods-tillverkningen.....	17.
d) Stångjernssmidet.....	19.
Stångjernstillverkningen efter län år 1857 [tabell].....	19.
e) Jernmanufaktur- och Ståltillverkningen.....	20.
f) Jernrörelsen å vågarne.....	22.
Jernrörelsen å vågarne [tabell].....	22-23.
2:0). De så kallade Ädlare Verken.....	24.
a) Guld.....	24.
b) Silfver.....	24.
c) Koppar-tillverkningen.....	25.
d) Nickel-tillverkningen.....	28.
e) Messings-tillverkningen.....	28.
3:0). Diverse Verk och Tillverkningar.....	29.
Koppar-Hamrar och Valsverk.....	29.
Bly.....	29.
Zink.....	29.
Kobolt.....	30.
Svafvel.....	30.
Vitriol.....	30.
Rödfärg.....	31.
Alun.....	31.
Brunsten.....	31.
Blyerz.....	31.
Porfyr.....	32.
Marmor.....	32.
Stenkol.....	32.
4:0). Arbetare.....	32.
Under Bruksåret 1857 vid bergshandteringen använde arbetare [tabell].....	33.

5:0). Verkstäder.....	Sid. 34.
Tabell, utvisande summariskt beloppet af hvarje slag utaf de under Bruksåret 1857 åstadkomne bergverks-produkter, äfvensom huru mycket hvar och en af dem under samma år varit större eller mindre än under Bruksåret 1856 roduker under Bruksåret 1857 [tabell].....	36.

COMMERCE-COLLEGIET

Underdåniga Berättelse

om

Bergshandteringen under Bruksåret 1857.

STORMÄKTIGSTE, ALLERNÅDIGSTE KONUNG!

Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Collegium får härmed till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdånig berättelse om Bergshandteringen i landet under sistförflutna bruksåret, dervid upptagande förhållanderne under serskilda rubriker såsom förut varit öfligt; och har Collegium, för att i ett sammanhang åskådliggöra i hvad mån bergsrörelsen under nämnde år, jemförd med den som 1856 ägt rum, i afseende å dess serskilda grenar ökats eller minskats, upprästat den vid slutet af denna underdåniga berättelse intagna tabell.

1:o). **Jernhandteringen.**

a). **Malmuppfordringen.**

Förhållandet härmed har varit följande:

Sk 8 Tackj. V.

I Norrbottens Län.

Å Luosavara malmfält i Juckasjärfvi socken hafva blifvit brutne	200.
Å Gellivara malmfält i Gellivara socken	3,000.
Ur Ristjäls grufvor i Piteå socken	1,250.
Eller tillsamman i Norrbottens Län	4,450.
Transport	4,450.

	Transport	Skat. Tackj. V. 4,450.
I Westerbottens Län har någon malmbrytning under året icke ägt rum.		
I Jemtlands Län.		
Blixtgrufvefältet	1,340.	
Förhoppningsgrufvan	260.	
Wemdalsgrufvan	54.	
Tillsamman i Jemtlands Län	<hr/> 1,654.	
I Wester Norrlands Län har något grufvearbete under året ej blifvit idkadt.		
I Gefleborgs Län.		
a) <i>Helsingland.</i>		
Forslinds-grufvan å Gymås malmfält i Woxna socken	4,878.	
b). <i>Gestrikland.</i>		
<i>Ockelbo</i> socken.		
Åbro grufvor, endast försvarsvis arbetade.		
<i>Thorsåkers</i> socken.		
Stollgrufvan	2,285.	
Nyängsgrufvan	7,923.	
Stora och Nya Göskegrufvorne	5,916.	
Strandgrufvan	1,562.	
Penninggrufvan	5,460.	
Dalkarlsgrufvan	630.	
Svedängsgrufvan	2,642.	
Axelsgrufvan	1,524.	
Gropbackagrufvorne	5,217.	
Haggrufvan	591.	
Malmbergsås-grufvan	93.	
Axbergsgrufvan	231.	
	<hr/> Transport 38,952.	6,104.

	Transport	38,952.	Skæ Tackj. V. 6,104.
Backgrufvan		821.	
Stickelbergsgrufvan		402.	
<i>Öster Fernebo socken.</i>			
Lilla Rödängsgrufvan		1,860.	
	Summa Skæ B.V.	42,035.	
Som gör i Tackjernsvigt			32,335.

I Upsala Län.

Films och Dannemora socknar.

Dannemora grufvor	114,939.
Elisabeths grufvan	2,401.
Sofia grufvan	811.
Ragnilds grufvan	1,498.

Alunda socken.

Hammarinsfältet:

Gamla Hargs grufvan	9,088.
Nya Hargs grufvan	<u>4,837.</u> 13,925.

Morkarla socken.

Gamla Stenrings grufvan	4,644.
-----------------------------------	--------

Kihls socken.

Körlinge grufvan	1,332.
----------------------------	--------

Lena socken.

Sahlsta grufvor	19,161.
Stenby grufvor	5,000.

Öster Löfsta socken.

Randebo grufvor	<u>3,111.</u>
---------------------------	---------------

Summa Skæ V.V. 166,822.

Eller i Tackjernsvigt		145,823.
	Transport	<u>184,262.</u>

Skat Tackj V.
Transport 184,262.

I Stockholms Län.

Wahlö socken.

Wigelsbo grufvor	14,586.
Fiskviks grufva	95.
Botarsbo grufva	20.

Forsmarks socken.

Skällbo grufva	50.
--------------------------	-----

Hargs socken.

Björsta grufva	537.
--------------------------	------

Börstils socken.

Jons grufva	100.
Jons skärpning	50.
Jobsholms grufva	40.

Häfverö socken.

Herrängsfältet:

Nya Lappgrufvan	3,938.
Fredriksgrufvan	3,880.
Nya Kärrgrufvan	4,819.
Jakobi grufvan ouppgifvet belopp	<u>12,637.</u>

Öfver Jerna socken.

Jerna malmfält:

Vester Nygrufvan	497.
Nya Vattengrufvan	1,296.
Jungfrugrufvan	129.
Bergtorpsgrufvan	384.
Östra Nygrufvan m. fl.	<u>3,695.</u>
	6,001.

Transport 34,116. 184,262.

	Transport	Skæ Tackj. V.
<i>Öster Haninge</i> socken.	34,116.	184,262.
Utö malmfält:		
Nyköpingsgrufvan	35,775.	
Spens och Ribbingsgrufvorne	7,520.	43,295.
	<u>Summa Skæ V.V.</u>	77,411.
Motsvarande Skæ Tackjernsvigt		67,667.

I Kopparbergs Län.

<i>Ahls</i> socken.		
Walsarfsberget, Svedjefältet, Stålgrufvefältet, Sommarberget och Blackberget	16,592.	
<i>Bjursås</i> socken.		
Sörskogs Krongrufva	12,345.	
<i>Svärdsjö</i> socken.		
Windkärnsfältet	51,381.	
<i>Kopparbergs</i> socken.		
Harmsarfsfältet och Jungfrubergsgrufvan	8,731.	
<i>Sundborns</i> socken.		
Risängsgrufvan	1,279.	
<i>Tuna</i> socken.		
Tuna Hästberget	20,493.	
<i>Säthers</i> socken.		
Bispberget	65,529.	
<i>Husby</i> socken.		
Rällingsberget	18,173.	
<i>Garpenbergs</i> socken.		
Rylshytte-, Holmgrufve- och Långviksfälten	11,111.	
<i>Folkärna</i> socken.		
Knutsbofältet	2,721.	
	<u>Transport</u>	208,355. 251,929.

Transport 208,355. Sk& Tackj. V. 251,929.

Grangärdes socken.

Westra Ormberget, Östra Ormberget, Södra Gränges-
berget, Norra Grängesberget, Myrbergsfältet, Ris-
bergsfältet, Slogbergsskölen, Garpberget, Norsberget,
Fredmunsberget, Finnäsfältet, Byberget, Ivikefältet,
Tunkarlsberget, Nybergsfältet, Södra Håksberget,
Norra Håksberget, Rotbottenberget, Gräsberget,
Gusjöberget, Kokelberget, Fjetterbäcksfältet, Bjur-
ängsberget, Södra Norberget, Oxtjernsberget, Gränges
Hästberget . . . . . 226,217.

Norberkes socken.

Östanberget, Ålängsbackarne, Gesberget, Södra Ny-
berget, Siksjöberget, Norra Torrstensberget, Snösjö-
berget, Hillängsberget och Närsjö grufva . . . . 38,085.

Söderberkes socken.

Grufkär och Bromebergs grufvorne . . . . . 953.

Leksands socken.

Rossmyrgrufvan . . . . . 1,500. 475,110.

I Westmanlands Län.

Norbergs socken.

Kolningsbergs-, Silfkärns-, Andersbennings-, Häste-
och Stripa-fälten, samt Jakobs-, Ingolfs- och Häst-
grufvorne . . . . . 187,468.

Skinnskattebergs socken.

Bäcke-, Bastnäs-, Sunds- och Främshyttegrufvorne . 14,341. 201,809.

I Örebro Län.

Nya Kopparbergs socken.

Lombergsfältet . . . . . 20,480.
Smalkärnsfältet . . . . . 2,496.
Svartviksfältet . . . . . 17,047.

Transport 40,023. — 928,848.

	Transport 40,023.	Skat. Tackj. V. 928,848.
Salbofältet	12,752.	
Bärbacksfältet	1,170.	
Brattbergsfältet	360.	
Christkärnsfältet	1,743.	
Sundsfältet	<u>450.</u>	56,498.
<i>Lindes socken.</i>		
Gränshyttfältet	7,746.	
Ingelshyttfältet	8,370.	
Guldsmeshyttfältet	19,296.	
Nyhyttfältet	3,270.	
Garphyttfältet	9,504.	
Uskabodafältet	5,625.	
Fanthyttfältet	1,800.	
Limnäs fältet	3,780.	
Öskebohyttfältet	<u>420.</u>	59,811.
<i>Ramsbergs socken.</i>		
Håkansbodafältet	780.	
Strossafältet	1,107.	
Kårbergsfältet	27,018.	
Bäckefältet	6,660.	
Allmäningsbofältet	3,357.	
Riddarhyttfältet	<u>7,740.</u>	46,662.
<i>Hjulsjö socken.</i>		
Rothkopsberget	2,610.	
Vargberget	3,078.	
Nättjernsberget	1,686.	
Kärrgrufvan	2,088.	
Haggrufvan	447.	
	Transport 9,909.	— 928,848.

	Transport	9,909.	—	Sågt Tackj. V. 928,848.
Gränbäcksgrufvan		324.		
Björklundsgrufvan		708.	10,941.	
<i>Hellefors socken.</i>				
Björnhöjdefältet		6,477.		
Ställbergsgrufvan		1,716.		
Siksjöbergs schacht		28.	8,221.	
<i>Grythytte socken.</i>				
Högbornsfältet		11,443.		
Finnberget		576.		
Stora Björnkärnsgrufvan		200.		
Brunnsjöbergsgrufvan		4,200.	16,419.	
<i>Nora Bergslag.</i>				
				Sågt à 27 Lå.
Dalkarlsberget		42,650.		
Wikersfältet		9,130.		
Sandviksfältet		4,800.		
Mogruvefältet		4,546.		
Pehrshyttfältet		31,648.		
Hagby grufva		4,320.		
Åshyttfältet		16,460.		
Fogdhyttfältet		14,218.		
Nybergfältet		5,900.		
Pehrshytte allmännings östra grufva		960.		
Ringshyttfältet		85,765.		
Skärhyttfältet		6,822.		
Klacka fältet		16,632.		
Timanshyttgrufvor		3,428.		
Wassland Bälsarberget		1,350.		
Slotterbergfältet		2,193.		
Rösbergfältet		2,304.	253,126.	
	Transport	253,126.	—	928,848.

	Transport	Sk & Tackj. V.
	253,126.	928,848.
<i>Lekebergs Bergslag.</i>		
Hesselkulla grufva	3,414.	
Sannafältet	6,048.	
Kronoberget	1,680.	
Bojgrufvan	60.	
	<u>11,202.</u>	
<i>Lerbäcks Bergslag.</i>		
Mörtare-, Runsala-, Henriks- och Kolkärns- grufvorne	8,467.	
	<u>Summa 272,795.</u>	
Eller i Tackjernsvigt	283,287.	481,839.
I Wermlands Län.		
<i>Philipstads Norra Bergslag.</i>		
	Bruten malm.	Småmalm.
Nordmarksfältet	33,800.	13,426.
Tabergsfältet	34,642.	964.
Finnshyttebergsfältet	7,632.	3,374.
Agegrufvefältet	5,274.	3,346.
Rämsbergsfältet	2,506.	112.
Öfrige Grufvor i Philipstads Norra Bergslag	15,228.	1,598.
	<u>Summa 99,082.</u>	<u>22,820.</u>
<i>Philipstads Östra Bergslag.</i>		
Pehrsbergs och Yngshyttefälten	79,372.	101,632.
Långbansfältet	11,554.	14,760.
Kroppafältet	6,918.	1,316.
Getö grufva	6,862.	2,216.
Öfrige grufvor i Philipstads Östra Bergslag	926.	9,186.
	<u>Summa 105,632.</u>	<u>129,110.</u>
		<u>Transport 1,410,687.</u>

Skæ Tackj. V.
Transport 1,410,687.

Tillsamman inom begge Bergs- lagerne	204,714.	151,930.	
Eller all malm sammanräknad			356,644.

I Södermanlands Län.

Scheviksfältet i Tunabergs socken			2,185.
Damgrufvefältet i samma socken, endast försvars- vis arbetadt.			
Kärrgrufvefältet			1,930.
Förola grufva i Svärtuna socken			8,800.
Åtskilliga andra grufvor i samma socken			2,720.
Stafs malmfält i Floda socken			11,100.
Skottvångs malmfält under Åkers Styckebruk			3,000.
Elgsjö grufva i Gåsinge socken			1,000.
Starrsätters grufva i Dunkers socken			5,725.
Knapehälls och Säfsjönäs grufvor i samma socken			633.
Skalunda-fältet i Sköldinge socken			8,400.
	Summa Skæ V. V.		45,493.
Som utgör i Tackjernvigt			39,767.

I Östergötlands Län.

Nartorpsfältet i Skällviks socken			12,000.
Korttorps grufva i Östra Husby socken			1,930.
Dolmyra grufva i Häradshammars socken			7,000.
	Summa Skæ V. V.		20,930.
Utgörande i Tackjernsvigt			18,295.

I Calmar Län.

Ramstads Jerngrufvor i Gamleby socken			2,934.
---	--	--	--------

I Jönköpings Län.

Inglamåla grufva i Fröderyds socken			1,292.
	Transport	1,292.	1,828,327.

	Transport	Sk ^o Tackj. V.
Tabergs malmfält i Månsarps socken	1,292.	1,828,327.
Nya Nelssons grufva i Ökna socken	39,248.	
	1,500.	42,040.
Summa Bergmalm Sk ^o T. V.		1,870,368.

Sjö- och Myrmalmer

hafva blifvit upptagne till nedan uppgifne belopp:

I Jemtlands Län	1,068.
» Jönköpings Län	15,136.
» Kronobergs Län	21,014.
» Calmar ' Län betydliga, men icke uppgifna kvantiteter	37,218.

Nedanstående Tabell utvisar antalet af under året utfärdade mutsedlar:

	Jernmaln.		Silver- och Blymaln.	Kopparmaln.	Zinkmaln.	Nickelmaln.	Blyetz.	Varp.		Summa.
	Bergmaln.	Sjö- och Myrmaln.						Jern-	Silver- och Koppert-	
<i>1:o. Å nya uppfinningar:</i>										
Af Bergmästaren i 1:sta Bergmästare-Distriktet	6	—	—	1	—	—	—	—	—	7
» » » 2:dra » »	—	—	—	14	—	—	—	—	—	14
» » » 3:dje » »	28	—	2	9	—	—	—	—	—	39
» » » 4:de » »	79	—	6	6	3	—	—	—	—	94
» » » 5:te » »	14	—	—	1	—	—	—	—	—	15
» » » 6:te » »	25	5	—	2	27	—	—	—	—	59
» » » 7:de » »	15	85	1	1	—	—	—	—	—	102
» » » 8:de » »	18	88	2	17	6	2	—	—	—	133
» » » 9:de » »	2	8	—	2	—	1	—	—	—	13
Summa	187	186	11	53	36	3	—	—	—	476
<i>2:o. Å förut bearbetade ställen:</i>										
Af Bergmästaren i 1:sta Bergmästare-Distriktet	20	—	—	1	—	—	—	—	—	21
» » » 3:dje » »	11	—	—	5	—	—	—	—	—	16
» » » 4:de » »	177	—	32	31	33	—	1	—	4	278
» » » 5:te » »	19	—	2	1	—	—	—	2	—	24
» » » 6:te » »	21	—	2	100*	2	—	—	1	—	126
» » » 7:de » »	35	—	21	2	3	—	—	2	—	63
» » » 8:de » »	16	—	2	3	2	—	—	2	—	25
» » » 9:de » »	9	2	7	1	—	—	—	—	2	21
Summa	308	2	66	144	40	—	1	7	6	574
Summa Summarum	495	188	77	197	76	3	1	7	6	1,050

*) Hvaraf 94 angifvits jemväl innehålla Koboltmaln.

Följande hvilostånd hafva under året blifvit af Bergmästarne meddelade:

	Jernmaln.	Silfver- och Blymaln.	Kopparmaln.	Zinkmaln.	Blyetz	Kalk.	Qvarts.	Summa.
I 1:sta Bergmästare-Distriktet	40	—	—	—	—	—	—	40
» 2:dra » »	—	—	2	—	—	—	—	2
» 3:dje » »	49	—	1	—	—	—	—	50
» 4:de » »	87	17	—	5	1	11	1	122
» 5:te » »	70	12	8	—	—	1	—	91
» 6:te » »	29	—	—	—	—	—	—	29
» 7:de » »	36	1	10	—	—	—	—	47
» 8:de » »	9	1	—	—	—	—	—	10
» 9:de » »	—	1	1	—	—	—	—	2
Summa	320	32	22	5	1	12	1	393

b). Tackjerns-tillverkningen.

Under Bruksåret har, på sätt nedanstående Tabell närmare visar, Tackjernsblåsning blifvit idkad vid 225 masugnar, hvaraf trenne med två pipor i hvardera, under en sammanräknad blåsningstid af 27,173 dygn 9 timmar, samt 777,001 Skå Tackjern och gröfre Gjutgoods derunder blifvit tillverkade.

Af ofvannämnde blåsningstid hafva 2,983 dygn 8 timmar varit tiondefria, hvaraf 873 dygn 8 timmar på grund af frihetsår och 2,110 egentliga fridygn.

Tionde Tackjernet har utgjort 7,007 Skå 5 Lå 10 marker, hvaraf endast 433 Skå 20 Lå 16 marker blifvit in natura levererade:

Län.	Be- gagnade Mas- ugnar.	Blåsningstid.		Uppgifven Årstill- verkning.	Tiondefri Blåsningstid.			Tionde-Tackjern.										
		Antal.	Dygn.		Tim.	Skå T. V.	Egentliga Fridygn.		På grund af Frihetsår.			Hela beloppet.			Levereradt in natura.			
	Antal.			Dygn.			Tim.	Skå	Lå	m.	Skå	Lå	m.					
Norrbottns	3	183	—	4,644	—	183	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Westerbottns	1	135	23	3,287	8	—	—	38	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Jemtlands	1	56	—	653	—	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Westernorrlands	4	322	9	7,887	32	—	—	71	25	17	—	—	—	—	—	—	—	—
Gefleborgs	21	2,071	9	58,885	208	—	—	421	15	14	—	—	—	—	—	—	—	—
Upsala	5	520	9	21,034	40	—	—	231	21	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholms	1	179	4	5,387	8	—	—	85	15	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	54	6,360	19	206,306	520	—	—	1,786	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Westmanlands	17	1,737	5	54,159	273	70	16	471	24	19	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	58	7,695	14	216,282	520	359	21	1,863	20	12	234	16	19	—	—	—	—	—
Skaraborgs	1	36	3	768	8	—	—	4	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—
Wermlands	29	3,655	19	127,988	225	203	19	1,087	13	7	199	3	17	—	—	—	—	—
Södermanlands	5	1,097	2	18,557	36	—	—	252	11	14	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	1	302	10	8,063	16	—	—	71	15	14	—	—	—	—	—	—	—	—
Calmar	9	810	7	19,664	88	—	—	173	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	11	1,357	7	17,076	96	—	—	195	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	4	652	13	6,361	32	—	—	252	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	225	27,173	9	777,001	2,110	873	8	7,007	5	10	433	20	16	—	—	—	—	—

Fördelas tackjerns-tillverkningen på orterna *inom* och *utom* bergslag, så har förhållandet dermed varit på sätt i följande Tabell finnes upptaget:

<i>Inom Bergslag.</i>	Beggade Masugnar.	Blåsningstid.		Tillverkningsbelopp.	Dygnstillerkning.	Medelbelopp för hvarje Masugn.	
		Dygn.	Tim.			Blåsningstid.	Tillverkn.
	Antal.	Dygn.	Tim.	Skö T. V.	Skö T. V.	Dygn.	Skö T. V.
Westerbergslagen i Kopparbergs Län	28	3,386	16	109,315	32,28	121	3,904
Norbergs Bergslag i Westmanlands Län	15	1,490	5	45,752	30,71	99	3,050
Nya Kopparbergs, Hellefors, Grythytte, Hjulsjö, Lindes och Ramsbergs Bergslager i Örebro Län	26	3,587	10	106,219	29,61	138	4,085
Nora, Carlskoga, Lekebergs och Lerbäckes Bergslager i sistnämnde Län	32	4,108	4	110,063	26,79	128	3,439
Philipstads Bergslager i Wermlands Län	28	3,561	4	124,497	34,96	127	4,446
Summor och medeltal	129	16,133	15	495,846	30,73	125	3,844
<i>Utom Bergslag</i>	96	11,039	18	281,155	25,47	115	2,929

Lösningsspriserne för Tiondetackjernet hafva genom Kammar-Collegii, Stats-Contorets och Bergs-Collegii Kungörelse af den 2 Sept. 1857, varit sålunda bestämde:

Riksmynt.
Råd öre.

Af masugnarne under Löfsta, Osterby och Gimo Bruk i Upsala Län, Rånäs Bruk i Stockholms Län samt af Utansjö masugn i Westernorrlands Län . . . . . 24: -

» » » Forsmarks Bruk i Stockholms Län, Gysinge Bruk i Gefleborgs Län samt Strömsbergs och Ullfors Bruk i Upsala Län, äfvensom af Harnäs masugn i sistnämnde Län . . . . . 21: -

Af	masugnarne	under Skebo och Hargs Bruk i Stockholms Län, under	
		Watholma och Söderfors Bruk i Upsala Län	
		samt af Hyttö masugn i Gefleborgs Län	19: 50.
»	»	i Westmanlands, Södermanlands och Östergötlands	
		Län	16: —
»	»	» Örebro Län:	
		Nora och Lekebergs Bergslager	16: —
		Lindes Bergslag	15: 50.
		Ramsbergs, Nya Kopparbergs, Grythytte, Helle-	
		fors och Hjulsjö Bergslager	15: —
		Lerbäck och Carlskoga Bergslager	16: 50.
»	»	» Wermlands Län:	
		Philipstads Östra Bergslag	18: —
		Öfrige orter inom Länet	16: 50.
»	»	» Kopparbergs Län:	
		Grangärdes Bergslag utom Pehrsbo masugn	15: —
		Norrberkes Bergslag	16: —
		Söderberkes och Tuna socknar samt Westerdals	
		Fögderi jemte Pehrsbo masugn	16: 50.
		Öster Bergslagen samt af masugnarne under	
		Dådrans och Svartnäs Bruk	17: —
		Österdalarne med undantag af sistnämnde Bruks	
		masugnar	15: —
»	»	» Elfsborgs Län	15: —
»	»	» Jönköpings Län, med undantag af Ohs, Bruzaholms	
		och Åminne masugnar	17: —
»	»	» Calmar och Kronobergs Län samt af Ohs, Bruza-	
		holms och Åminne masugnar	14: —
»	»	» Gefleborgs, Westernorrlands, Norrbottens och We-	
		sterbottens Län, i allmänhet	15: —
		men för vissa masugnar inom nyssnämnde Län,	
		på grund af Kongl. Brefven den 21 Juni	
		1826 och den 5 Juni 1839	5: 50.

e). **Gjutgods-tillverkningen.**

Af ofvannämnda vid masugnarne åstadkomna tillverkning 777,001 Skæ hafva nedannämnde belopp utgiorts af gröfre gjutgods:

	Skæ T. V.
I Norrbottens Län	249.
» Westerbottens d:o	134.
» Westernorrlands d:o	961.
» Gefleborgs d:o	326.
» Upsala d:o	121.
» Stockholms	5.
» Kopparbergs d:o	2,527.
» Westmanlands d:o	1,599.
» Örebro d:o	7,752.
» Wermlands d:o	2,048.
» Södermanlands d:o	8,273.
» Östergötlands d:o	5,008.
» Calmar d:o	892.
» Jönköpings d:o	764.
» Kronobergs d:o	3,502.

Summa 34,161.

Vid de egentliga Gjuterierne, hvarest genom tackjerns omsmältning gjutgods åstadkommes, har tillverkningen uppgått till nedannämnde belopp:

	Skæ.
I Westerbottens Län.	
Robertsfors	335.
» Gefleborgs Län.	
Forsbacka	1,673.
Gefle	2,220.
Hofors	627.
	4,520.
» Kopparbergs Län.	
Furudal	1,157.
Kloster	116.
Dormsjö	2,378.
	3,651.
» Westmanlands Län.	
Nyhyttan	259.
	Transport 8,765.

	Transport	Skæ.
I Örebro Län.		8,765.
Krokfors	1,948.	
Brefven	1,624.	3,572.
» Wernlands Län.		
Lennartsfors	814.	
Lyred	197.	
Sunnemo	1,316.	2,327.
» Södermanlands Län.		
Åker	5,330.	
Stafsjö	1,429.	
Nyköpings Faktori	1,512.	
Hellefors	1,527.	
Näfveqvarn	964.	10,762.
» Östergötlands Län.		
Finspång	1,621.	
Motala	3,988.	
Hult	125.	5,734.
» Calmar Län.		
Ånkarsrum	2,254.	
Öfverrum	2,425.	
Fredriksström	198.	4,877.
» Jönköpings Län.		
Bruzaholm	1,063.	
Åminne	453.	1,516.
» Kronobergs Län.		
Delary	628.	
Husaby	299.	
Säfsjöström	20.	
Öremo	170.	1,117.
» Malmöhus Län.		
Helsingborg	1,048.	
Malmö	600.	1,648.
» Götheborgs och Bohus Län.		
Keillers Fabrik	4,182.	
	<u>Summa Skæ B. V.</u>	44,500.

d). Stångjernssmidet.

Enligt nedanstående Tabell har uppgifna stångjernstillverkningen i Riket under Bruksåret utgjort 843,051 Sk α , hvaraf 187,181 Sk α vid Bruk med bestämd och 655,870 Sk α vid Bruk med obestämd tillverkningsrätt. Till de förra hafva hört 426 och till de sednare 883 Härdar, men enligt Resolutioner, utfärdade på grund af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 8 Maj 1852, hafva 28 Härdar med 12,814 Sk α 9 L α 10 α privilegieradt smide och 131 Sk α 5 L α frälserätt samt 22 Härdar med obestämd tillverkningsrätt och 225 Sk α 12 L α 10 α frälserätt varit under Bruksåret nedlagde, efter afräkning hvaraf, återstå 398 Härdar med 158,733 Sk α 17 L α 14 α privilegieradt smide och 7,174 Sk α 13 L α 5 α frälserätt samt 861 Härdar med obestämd tillverkningsrätt och 9,088 Sk α 1 L α 15 α frälserätt.

Län.	Vid verk med bestämd tillverkningsrätt.							Vid verk med obestämd tillverkningsrätt.							Summa uppgifven tillverknings.	Hamarskatt.						
	Härdar.	Frälserätt.			Privilegieradt smide.			Uppgifven tillverknings.	Härdar.	Frälserätt.			Uppgifven tillverknings.			Debiterade beloppet.	Levererad in natura.					
	Antal.	Sk α	L α	α	Sk α	L α	α	Sk α B.V.	Antal.	Sk α	L α	α	Sk α B.V.	Sk α B.V.	Sk α	L α	α	Sk α	L α	α		
Norbottens	20	—	—	—	7,350	—	—	5,771	2	—	—	—	559	6,330	39	—	—	—	—	—	—	
Westerbottens	4	—	—	—	1,800	—	—	1,771	12	45	—	—	6,736	8,507	77	16	8	—	—	—	—	
Jemtlands	2	—	—	—	400	—	—	262	2	—	—	—	469	731	12	—	—	—	—	—	—	
Westernorrlands	16	22	10	—	6,950	—	—	2,912	49	145	—	—	24,946	27,858	289	7	5	—	—	—	—	
Gefleborgs	48	—	—	—	20,416	3	0	24,334	119	705	—	—	91,671	116,005	1,131	18	19	—	—	—	—	
Upsala	22	700	—	—	9,675	—	—	15,623	12	240	—	—	7,552	23,175	142	9	7	81	9	—	—	
Stockholms	16	964	4	5	7,085	11	(5*)	9,838	3	300	—	—	3,479	13,317	82	17	2	24	14	2	—	
Kopparbergs	30	—	—	—	9,441	2	10	14,253	153	371	16	—	110,774	125,027	1,227	11	10	—	—	—	—	
Westmanlands	22	429	—	—	8,830	10	—	10,744	103	1,823	10	—	80,719	91,463	832	11	15	—	—	—	—	
Örebro	31	1,293	5	—	12,301	17	—	12,793	127	2,911	19	15	105,129	117,922	1,056	19	18	—	—	—	—	
Skaraborgs	16	225	10	—	3,677	—	—	5,836	10	245	—	—	5,555	11,391	101	9	4	—	—	—	—	
Wermlands	71	1,331	5	—	34,873	14	10	42,981	175	1,171	17	10	128,376	171,557	1,555	11	16	50	5	—	—	
Elfsborgs	16	7	10	—	8,116	13	—	7,138	24	—	—	—	22,091	29,229	309	7	16	—	—	—	—	
Göteborgs och Bohus	1	—	—	—	500	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Södermanlands	17	512	10	—	5,875	—	—	4,660	19	210	—	—	8,509	13,169	130	6	17	—	—	—	—	
Östergötlands	40	600	—	—	14,707	10	—	12,174	40	784	10	—	41,774	53,948	514	17	1	—	—	—	—	
Calmar	18	300	—	—	5,120	—	—	3,748	15	195	—	—	9,212	12,960	122	9	8	—	—	—	—	
Jönköpings	25	725	—	—	9,378	6	—	7,758	10	75	—	—	4,964	12,722	135	19	19	—	—	—	—	
Kronobergs	17	195	—	—	5,049	19	—	4,585	6	90	—	—	3,153	7,740	82	11	6	34	7	9	—	
Summa	426	7,305	18	5	171,548	7	4	187,181	883	9,313	14	5	655,870	843,051	7,845	5	11	190	15	11	—	—

*) Oberäknade 1,125 Sk α mot rekognition.

Af det debiterade Hammarskattsjernet, 7,845 Sk $\ddot{a}$ 5 L $\ddot{a}$ 11 $\ddot{a}$, hafva endast 190 Sk $\ddot{a}$ 15 L $\ddot{a}$ 11 $\ddot{a}$ blifvit levererade in natura. Det öfriga har blifvit med penningar löst efter de priser som genom ofvanberörda Kungörelse blifvit bestämde, och hvilka utgjort:

	Riksmynt. R:dr öre.
För Löfsta, Österby och Gimo Bruk i Upsala Län, Rånäs Bruk i Stockholms Län samt för Wallonsmidet vid Strömbacka Bruk i Gefleborgs Län	48: —
» Forsmarks Bruk i Stockholms Län, Strömsbergs och Ullfors Bruk i Upsala Län samt Gysinge Bruk i Gefleborgs Län	42: —
» Skebo och Hargs Bruk i Stockholms Län, Wattholma, Söderfors och Elfkarleö Bruk i Upsala Län samt för 5 Sk $\ddot{a}$ Hammarskatt, inflyttad från Harnäs till Fagersta Bruk i Westmanlands Län	39: —
» alla öfriga Stångjernsverk i hvad ort i Riket som helst	31: —
» Bergsmanshamrarne	29: 50.

e). Jernmanufaktur- och Ståltillverkningen.

Tillverkningen af gröfre Jernmanufaktur och Stål har utgjort nedannämnde belopp:

	Sk $\ddot{a}$ B.V.
I Norrbottens Län	833.
» Westerbottens d:o	1,597.
» Jemtlands d:o	293.
» Westernorrlands d:o	3,611.
» Gefleborgs d:o	3,362.
» Upsala d:o	1,174.
» Stockholms d:o	2,787.
» Kopparbergs d:o	13,243.
» Westmanlands d:o	11,626.
» Örebro d:o	18,993.
Transport	57,519.

	Transport	57,519.
I Skaraborgs Län		1,345.
» Wermlands		28,582.
» Elfsborgs d:o		10,095.
» Götheborgs och Bohus d:o		394.
» Södermanlands d:o		8,356.
» Östergötlands d:o		24,870.
» Calmar d:o		2,314.
» Jönköpings d:o		1,968.
» Kronobergs d:o		2,468.
» Hallands d:o		15.
» Blekinge d:o		2,825.
	<hr/>	
	Summa	140,751.

f). Jernrörelsen å vågarne har förhållit sig på sätt i

	Stångjern.			Jern-manufaktur.			Summa Stapelstads vigt.		
	Sk $\text{\textasciitilde}$	L $\text{\textasciitilde}$	$\text{\textasciitilde}$	Sk $\text{\textasciitilde}$	L $\text{\textasciitilde}$	$\text{\textasciitilde}$	Sk $\text{\textasciitilde}$	L $\text{\textasciitilde}$	$\text{\textasciitilde}$
Inventarium från år 1856	208,470	10	3	16,549	7	—	225,019	17	3
Ifrån Bruken inkommet på Vågar och andra Export-ställen	709,218	—	15	86,704	16	10	795,922	17	5
Summa	917,688	10	18	103,254	3	10	1,020,942	14	8
Af Jern-exporten år 1857, utgick från:									
Stockholms vågar	309,811	16	—	26,372	14	19	336,184	10	19
Götheborgs våg	217,514	16	—	17,921	10	15	235,436	6	15
De öfrige Stapelstads-vågarne .	120,320	7	12	6,039	17	3	126,360	4	15
<i>Carlshamns, Haparanda, Helsingborgs, Hudiksvalls, Marstrands, Oscarshamns, Pataholms, Rathsans, Skönviks och Galtströms (Sundsvalls), Söderköpings, Umeå och Warbergs Tullstationer, enligt uppgifter till General-Tull-Styrelsen . . .</i>	8,777	15	2	1,611	11	16	10,389	6	18
Enligt uppgifter till Bergs-Collegium exporteradt från <i>Harrbäckens (Piteå), Hamrånge, Kullboda, Nordmalings, Nyhamns, Sikeå, Säfvars och Önska Lastageplatser, tillsammans . . . . .</i>	13,484	8	2	283	8	6	13,767	16	8
Summa Jern-export	669,909	2	16	52,229	2	19	722,138	5	15
Den var år 1856	665,281	18	9	52,750	4	10	718,032	2	19
samt i medeltal:									
under åren 1851—1855	582,390	9	4	43,035	15	19	625,426	5	3
” ” 1846—1850	550,181	17	14	38,061	5	13	588,243	3	7
” ” 1841—1845	508,580	13	16	42,936	1	3	551,516	14	19

nedanstående Tabell finnes upptaget:

	Stångjern.			Jern-manufaktur.			Summa Stapelstads vigt.		
	Sk $\text{\textasciix}$	L $\text{\textasciix}$	Ö	Sk $\text{\textasciix}$	L $\text{\textasciix}$	Ö	Sk $\text{\textasciix}$	L $\text{\textasciix}$	Ö
Afgått till export	669,909	2	16	52,229	2	19	722,138	5	15
Uttaget till Inrikes förbrukning	46,864	11	7	31,197	15	18	78,062	7	5
Inventarium vid Smidesårets slut	200,914	16	15	19,827	4	13	220,742	1	8
Summa	917,688	10	18	103,254	3	10	1,020,942	14	8
Af Inventarii-jernet vid Smides-årets slut, tillhörde:									
Stockholms vågar	92,024	15	14	11,945	17	2	103,970	12	16
Götheborgs våg	73,574	5	10	5,277	13	5	78,851	18	15
De öfrige Stapelstads-vågarne .	22,906	9	12	777	10	11	23,684	—	3
Uppstads-vågarne	12,409	5	19	1,826	3	15	14,235	9	14
Summa Inventarium d. $\text{\textasciix}$ 1857	200,914	16	15	19,827	4	13	220,742	1	8
Utgående Inventarium var år 1856	208,553	10	14	19,648	7	8	228,201	18	2
samt i medeltal:									
under åren 1851—1855 . . .	212,463	9	10	29,403	17	—	241,867	6	10
» » 1846—1850 . . .	251,644	18	2	33,339	1	2	284,983	19	4
» » 1841—1845 . . .	300,149	19	14	37,373	18	1	337,523	17	15

2:o). **De så kallade Ädlare Verken.**

a). **Guld.**

Vid *Konung Gustaf III:s Silfververk* i Fahlun hafva blifvit tillverkade 71 ort, 99 korn.

b). **Silfver.**

Konung Gustaf III:s Silfververk i Fahlun.
Tillverkningen har härstädes utgjort 595 α , 3 lod.

Sala Silfververk i Westmanlands Län.

Grufvetrytningen har härstädes blifvit drifven i 43 serskilde arbetsrum, deraf 3 i Torgschachts-grufvan, 33 i Stor-grufvan, 6 i Carlschachts-grufvan och 1 i Grefve Bjelkes Stoll. — Af dessa hafva 27 varit brutna på malm, 6 för att upptäcka nya malmtillgångar, 6 för att förbereda utbrytning i kända malmfält, samt 4, dels för kommunikationer, vädervexling och vattenaflopp, dels för att efter gifna arbetsplaner öppna nordvestra malmfältet till framtida bearbetning. — Grefve Bjelkes Stoll, som arbetas efter 1784 års plan, har blifvit framdrifven $5\frac{1}{8}$ famnar och således inkommit från sin början vid afloppskanalen $113\frac{1}{8}$ famnar.

Det uppbrutna berget har under året utgjort 87,643,5 tunnor à $6\frac{3}{4}$ kub. fot, hvaraf 86,670 fyndigt och 973,5 ofyndigt.

Orter hafva blifvit drifne till en sammanräknad längd af 209,15 fot samt sänkningar till ett sammanräknadt djup af 32,5 fot. — Ur det brutna berget hafva blifvit ursofrade 40,387 Tunnor vaskmalm, utgörande, à 5,2 Centner pr Tunna, 210,012,4 Centner, samt 8,641 Centner Stuffmalm; och har den vanliga vaskens medelhalt af Silfver varit 0,543 samt den så kallade rika vaskens 1,73 lod Silfver på Centnern.

Till blysmältning hafva blifvit uppförde 21,713 Centner Stuff, Sliger och Skärsten, hvaraf efter drifning och finering erhållits 3,829 lödige marker, 9 lod Silfver, och hafva i tionde samt myntarelön och slagskatt härför blifvit erlagde 4,131 R:dr 45 sk. 5 rst. B:ko.

Sala Silfververks ränteersättningsfond, som vid 1856 års slut utgjorde 72,434 R:dr 27 sk. 8 rst. har, genom den i förhållande till Silfvertillverkningen förordnade afsättning jemte på kapitalet beräknade räntor, blifvit ökad med 5,315 R:dr 42 sk., så att den vid 1857 års utgång uppgått till 77,750 R:dr 21 sk. 8 rst., allt B:ko.

Hellefors Silfververk i Hellefors socken och Örebro Län.

En ny dagöppning har blifvit börjad norr om Hoppets sänkning och träffat berget på fem famnars djup. Någon malmuppfordring eller silfver-smältning har under året ej ägt rum.

Guldsmedshytte Silfververk i Lindes socken och Örebro Län.

Ur Grufvorne hafva blifvit uppbrutna 5,243 Sk $\bar{a}$ B. V. malm. — Smältning har blifvit verkställd under 199 dygn, hvarvid 8,042 Sk $\bar{a}$ 14 L $\bar{a}$ 15 $\bar{a}$ B. V. blyglans blifvit använde; och hafva deraf erhållits 1,315 Sk $\bar{a}$ 14 L $\bar{a}$ 10 $\bar{a}$ verkbley, hvarvid åtgått 1,165 Läster träkol, 1,663 Tunnor koks och 100 Stafrum ved.

Förutnämnde 1,315 Sk $\bar{a}$ 14 L $\bar{a}$ 10 $\bar{a}$ verkbley hafva med 225 Stafrum ved blifvit afdrifne och dervid lemnat 984 lödige marker 12 lod Silfver. För verket åtnjutas frihetsår.

Sammanräknade silfver-tillverkningen i Riket har således utgjort 5,409 mkr 8 lod.

c). **Koppar-tillverkningen.**

Gustafs och Carlbergs Kopparverk i Jemtlands Län.

Härstädes hafva blifvit uppbrutne 16,692 Sk $\bar{a}$ malm i ej uppgifven vigt-sort, hvarvid blifvit använde 27,327 dagsverken. — Vid Smältverken hafva blifvit tillverkade 1,956 Sk $\bar{a}$ V. V. Skärsten, och af denna 276 Sk $\bar{a}$ 5 L $\bar{a}$ 15 $\bar{a}$ Råkoppar, som lemnat 263 Sk $\bar{a}$ 11 L $\bar{a}$ 6 $\bar{a}$ V. V. Garkoppar, eller i St. St. V. 329 Sk $\bar{a}$ 9 L $\bar{a}$ 2 $\bar{a}$.

Stora Kopparberget i Kopparbergs Län.

Ur samtliga malrummen hafva, med en kostnad af 138,228 R:dr 75 öre R:mt, blifvit uppfordrade 162,412 Tunnor berg, hvaraf blifvit utskrädde och försålde 94,936 Tunnor för 313,475 R:dr 40 öre.

Från afradsrummen hafva blifvit uppfordrade, jemte vrak-, stuff- och tvek-malm från åtskillige ställen i Grufvan 28,237 Tunnor för en kostnad af 28,723 R:dr 99 öre, hvaraf blifvit utskrädde och försålde 8,028 Tunnor för 11,470 R:dr 70 öre. — Dessutom har Sylta från malmlatserne med en kostnad af 2 R:dr blifvit samlad till belopp af 8 Tunnor, som försåls för 5 R:dr 8 öre, hvarjemte 234 Tunnor Kopparmalm blifvit från silfvermalmskrädningen återlemnade och sålde för 187 R:dr 65 öre; och hafva till Konung Gustaf III:s Silfververk af uppfordradt silfverhaltigt berg blifvit levererade 2,203 Tunnor, som godtgjorts efter föregående årets allmänna brytningspris i medeltal, 88 öre för Tunnan, med 1,938 R:dr 64 öre.

Hela berguppfordringen har således utgjort 190,649 Tunnor med en kostnad af 166,952 R:dr 74 öre; samlad Sylta 8 Tunnor för 2 R:dr; kostnaden i medeltal för 1 Tunna Berg 87,37 öre; den skradda malmen 103,206 Tunnor; densammas försäljningspris 325,138 R:dr 83 öre; kostnaden i medeltal för en Tunna malm 1 R:dr 62 öre samt dess försäljningspris 3 R:dr 15 öre; och belöpa sig af ofvannämnda omkostnader 139,887 R:dr 42 öre för arbete och 27,067 R:dr 32 öre för materialier, eller för 1 Tunna 1 R:dr 36 öre i arbetskostnad och 26 öre för materialier.

Antalet arbetsrum har utgjort 108, hvaraf 60 gifvit 172,643 R:dr 58 öre i vinst och 48, 14,759 R:dr 6 öre förlust.

Tillverkningen af Råkoppar har utgjort 4,006 Sk $\bar{a}$ 14 L $\bar{a}$ 1½ $\bar{a}$, hvaraf 23 Sk $\bar{a}$ 18 L $\bar{a}$ 15 $\bar{a}$ af Slaggbruk.

Nedannämnde verk i Kopparbergs Län hafva åstadkommit:

	Råkoppar.			
	Sk $\bar{a}$.	L $\bar{a}$.	$\bar{a}$.	
<i>Löfåsen</i> , af malm från Tomtebo	90.	3.	19.	
<i>Korsnäs</i> , af d:o	89.	17.	10.	
<i>D:o</i> , af slagg	115.	16.	2.	
<i>Bergsgården</i> , af d:o	105.	16.	1.	
<i>Smedstugan</i> , af d:o	90.	—	9.	
<i>Staberg</i>	13.	3.	19.	504. 18. —

	Garkoppar.			
	Sk $\bar{a}$.	L $\bar{a}$.	$\bar{a}$.	
<i>Såghyttan</i> , af malm från Tomtebo	134.	13.	4.	
<i>Garpenberg</i> , af vaskmalm och slig från Warp	52.	11.	—	187. 4. 4.

Riddarhytte Kopparverk i Westmanlands Län, Garkoppar . 482. 14. 2.

Ljusnarsbergs Kopparverk i Örebro Län.

Under 221 och ½ dygns sulusmältning hafva af 9,478 Sk $\bar{a}$ B. V. finbokat Kopparmalm, med 2000 läster kol och 67 ¼ lass rostved, erhållits 2,414 Sk $\bar{a}$ 10 L $\bar{a}$ skärsten. — Till råkoppar hafva under 137 dygn blifvit nedsmälte 2,556 Sk $\bar{a}$ 13 L $\bar{a}$ verk, hvarvid åtgått 1,170 läster kol och 340¼ lass rostved samt erhållits 359 Sk $\bar{a}$ 4 L $\bar{a}$ råkoppar, hvaraf bekommits 292 Sk $\bar{a}$ 7 L $\bar{a}$ 5 $\bar{a}$ B. V. eller 321 Sk $\bar{a}$ 11 L $\bar{a}$ 19 $\bar{a}$ St. St. V. Garkoppar.

Flögfors Kopparverk, äfven i Örebro Län.

Sulubruk har drifvits under 246 dygn, hvarvid blifvit, med användande af 2,018 läster kol och 2,135 tunnor koks, nedsmälte 10,000 Sk $\bar{a}$ koppar-

malm, hvaraf erhållits 1,648 Sk $\ddot{a}$ skärsten. Den under året verkställda råkoppar-tillverkning har utgjort 386 Sk $\ddot{a}$ 19 L $\ddot{a}$ 17 $\text{\textasciitimes}$, hvartill blifvit använde 1,856 Sk $\ddot{a}$ skärsten och 748 läster kol. — Vid garning har nämnde råkoppar, med begagnande af 237 läster kol, lemnat 360 Sk $\ddot{a}$ 3 L $\ddot{a}$ 8 $\text{\textasciitimes}$ B. V. eller 369 Sk $\ddot{a}$ 3 L $\ddot{a}$ 15 $\text{\textasciitimes}$ St. St. V. garkoppar.

Läggesta Kopparverk i Örebro Län.

Ur Läggesta Koppargrufva hafva blifvit uppbrutne 1,500 Sk $\ddot{a}$ malm, och den tillverkade garkopparen har utgjort 25 Sk $\ddot{a}$ St. St. V.

Tunabergs Kopparverk i Södermanlands Län.

Tillverkningen af garkoppar har härstädes utgjort 9 Sk $\ddot{a}$ 16 L $\ddot{a}$ St. St. V.

Åtvidabergs Kopparverk i Östergötlands Län.

Ur grufvorne hafva blifvit uppbrutne 386,346 Centner malm.

Till smältningarne hafva blifvit begagnade 6 sulugnar och 2 råkoppar-ugnar, hvilka, med undantag af några veckor, varit i gång under hela året.

Den tillverkade garkopparen har utgjort 6,217 Sk $\ddot{a}$ 11 L $\ddot{a}$ 18 $\text{\textasciitimes}$ St. St. V.

Waldemarsviks Kopparverk i Calmar Län.

Tillverkningen härstädes är grundad på malm från Fångö grufva i Gryts socken och Wiksjö grufva i Krokeks socken, begge i Östergötlands Län, ur hvilka malmuppföringen utgjort 18,920 Centner, hvaraf 17,400 ur den förra och 1,520 ur den sednare.

Den vid Waldemarsvik tillverkade garkopparen har utgjort 142 Sk $\ddot{a}$ St. St. V.

Inom Calmar Län har dessutom kopparmalm blifvit bruten ur Skälö grufva inom Westerums socken till belopp af 9,200 Centner, hvaraf 2,724 blifvit exporterade till Hamburg, och ur Rumma grufva i Gamleby socken till belopp af 4,858 Centner.

Fredriksbergs Kopparverk i Fröderyds socken, Vestra Härad och Jönköpings Län.

Kopparhyttan härstädes blef först under September månad färdig, och någon koppar har under året ej dervid hunnit tillverkas.

Emedlertid hafva till begagnande blifvit uppförade ur Krongrufvan och Oscars Schacht 325 Sk $\ddot{a}$, samt ur Ekedals och Kammarherrens grufvor 52 Sk $\ddot{a}$, hvarjemte ur gamla varp erhållits 30 Sk $\ddot{a}$ malm.

Sammanräknade koppar-tillverkningen i Riket har således under Bruks-året utgjort 12,596 Sk $\ddot{a}$ 3 L $\ddot{a}$ 1½ $\ddot{a}$.

Af förutnämnde Kopparverk åtnjuta Garpenberg, Ljusnarsberg, Läggesta, Waldemarsvik och Fredriksberg frihetsår. De öfrige erlægga i afrad $\frac{1}{30}$ af tillverkningen.

d). **Nickel-tillverkningen.**

Frösdals Nickelverk i Nätra socken och Wester-Norrlands Län.

Tillverkningen derstädes af nickel-koppar har under ifrågavarande Bruks-år enligt uppgift utgjort 54,4375 Centner.

Klefva Nickelverk i Jönköpings Län.

Malmuppfordringen har utgjort 1,268 L $\ddot{a}$, tillverkningen af rånickel 54 Sk $\ddot{a}$ 1 L $\ddot{a}$ och af garad nickel 27 Sk $\ddot{a}$ 5 L $\ddot{a}$ 8 $\ddot{a}$.

Begge verken åtnjuta frihetsår.

e). **Messings-tillverkningen**

vid *Skultuna* i Westmanlands Län har utgjort 723 Sk $\ddot{a}$ 11 L $\ddot{a}$ 14 $\ddot{a}$ St. St. V.

3:o). **Diverse Verk och Tillverkningar.**

Koppar-Hamrar och Valsverk.

	Tillverkning.		
	Sk. R.	L. R.	R.
<i>Avesta</i> i Kopparbergs Län	1,328.	12.	4.
<i>Mårdsäter</i> i Örebro d:o	14.	15.	15.
<i>Källefäll</i> i Skaraborgs d:o	109.	8.	—
<i>Säthersfors</i> i sistnämnde Län	16.	10.	—
<i>Tunaberg</i> i Södermanlands d:o	81.	11.	—
<i>Åtvidaberg</i> i Östergötlands d:o	140.	—	—
<i>Lessebo</i> i Kronobergs d:o	186.	7.	12.
<i>Olofsström</i> i Blekinge d:o	100.	—	—
<i>Granefors</i> i D:o d:o	257.	9.	15.
<i>Kallinge</i> i D:o d:o	514.	—	—
<i>Kopparmöllan</i> i Christianstads d:o	91.	5.	—
	<hr/>		
	Summa	2,839.	19. 6.

Bly.

	Sk. R.	L. R.	R.
Tillverkningen häraf har utgjort:			
Vid <i>Konung Gustaf III:s Silfververk</i> i Fahlun	100.	16.	5.
» <i>Sala Silfververk</i>	312.	—	8.
» <i>Guldsmidshyttan</i> i Örebro Län	1,041.	15.	—
	<hr/>		
	Summa	1,454.	11. 13.

Zink.

Sedan det utländska bolaget *Société anonyme des mines et fonderies de Zinc de la Vieille Montagne* blifvit ägare af åtskillige inom Lerbäckes och Hammars socknar i Örebro Län samt inom Godegårds socken i Östergötlands Län belägne Zinkblende grufvor, hafva betydliga förberedande arbeten blifvit af Bolaget påbörjade, hvaraf resultatene likväl ej hinna utveckla sig förr än

nödige vaskverk vid Åmmeberg och jernväg derifrån till grufvorne hunnit färdigbyggas. — Bolagets tanke lär vara att boka och vaska malmen vid Åmmeberg samt derefter utföra densamma till Belgien att vid Bolagets der ägande verk tillgodogöras. — Under året hafva inga andra grufvearbeten än jordrymningar blifvit företagne, hvarvid lösbrutits 714 Skæ zinkblende.

Kobolt.

Vid *Tunaberg* i Södermanlands Län hafva erhållits 2,030 æ slammad kobolt-malm, hvaraf i afrad blifvit erlagde 67 $\frac{2}{3}$ æ V. V.

Svafvel.

Tillverkningen har utgjort:

	Skæ.	Læ.	æ.
Vid Stora Kopparberget	138.	13.	—
» Öster Silfberget i Kopparbergs Län	518.	—	—
» Löfåsen i d:o d:o	10.	11.	4.
» Korsnäs i d:o d:o	30.	10.	—
» Såghyttan i d:o d:o	47.	—	—
» Dylta i Örebro Län	238.	13.	—
	Summa 983. 7. 4.		

För Öster Silfbergs Svafvelverk tilländagingo frihetsåren under 1857; af tillverkningen vid Dylta erlägges i afrad $\frac{1}{10}$ och vid de öfrige $\frac{3}{10}$ af tillverkningen.

Vitriol.

Den uppgifna tillverkningen har utgjort

Vid Stora Kopparberget	712 Skæ	10 Læ.
» Dylta i Örebro Län	510 —	» —
» Ölands Vitriolverk i Calmar Län	930	Tunnor.
» Lofvers d:o i d:o	1,000	»

Tillsamman 1,222 Skæ 10 Læ och 1,930 Tunnor.

Afraden härföre utgår vid Dylta med $\frac{1}{10}$ och vid de öfrige verken med $\frac{3}{10}$ af tillverkningen.

Rödfärg.

Häraf hafva under Bruksåret nedannämnde belopp blifvit tillverkade:

	Tunnor.
Vid Ingarfs Rödfärgsverk i Fahlun	952.
» Gamla Herrgården i d:o	1,650.
» Öster Silfberget i Kopparbergs Län	671.
» Ridkärr i Örebro d:o	487.
» Dylta i d:o	3,500.
» Ölands i Calmar Län	470.
» Lovers i d:o	400.
» Klefva i Jönköpings Län	153.

Summa 8,283.

För tillverkningen erlägges i afrad vid Dylta hvarje 10:de, vid Öster Silfberget hvarje 50:de, vid Klefva hvarje 20:de och vid de öfrige hvarje 30:de Tunna.

Alun

har under Bruksåret blifvit tillverkad till följande belopp:

	Tunnor.
Vid Latorp i Örebro Län	1,710.
» Ölands Alunverk i Calmar Län	1,930.
» Lovers » i d:o	1,500.
» Andrarums » i Christianstads Län	2,006.

Summa 7,146.

Tillverkningen är afradsfri.

Brunsten

har blifvit upptagen vid Bölets Grufvor i Udenäs socken och Skaraborgs Län till belopp af 204 Skæ 10 Læ 15 æ.

Blyerz

är vid Norbergs By i Westmanlands Län erhållen till belopp af 125 Skæ 15 Læ.

Porfyr.

Arbeten här af hafva vid Elfdalen i Kopparbergs Län åstadkommits till uppgifvet värde af 450 R:dr R:mt.

Marmor.

Vid Kolmården i Östergötlands Län hafva marmorarbeten blifvit verkställda till uppgifvet värde af 8,106 R:dr 44 öre R:mt.

Stenkol.

Ur de vid Höganäs i Malmöhus Län belägne grufvor hafva blifvit uppfordrade:

	Tunnor.	Värde Banco. R:dr sk.
Af sorten N:o 1	61,515.	51,262: 24.
» » » 2	104,869.	52,434: 24.
» » » 3	52,934.	17,644: 32.
	<hr/>	
Tillsamman	219,318.	121,341: 32.

Verket åtnjuter frihetsår.

4:o). **Arbetare.**

Antalet af de under ifrågavarande Bruksår vid bergshandteringen använde arbetare har enligt de derom meddelade uppgifter utgjort 20,384, på sätt i efterföljande Tabell närmare finnes upptaget.

	Jerngrufvorne.			Jernverken.					Andre Verk med tillhörande Grufvor.				Summa Summarum.	
	Sländige.	Tillfallige.	Qvinnor och Barn.	Summa.	Masugnarne.	Sångjernsverken.	Manufakturverken och Gjuteriene.	Ej klassifcerade.	Summa.	Silfver- och Blyverken.	Kopparverken.	Astfällige andre Verk.		Summa.
Norrbottnens Län	6	6	4	16	45	45	18	—	108	—	—	—	—	124
Westerbottnens	—	—	—	—	30	53	38	—	121	—	—	—	—	121
Jemtlands	Ej klas	sifice	rade.	33	7	12	13	7	39	—	230	—	230	302
Wester-Norrlands	—	—	—	—	50	196	155	213	614	—	—	—	—	614
Gefleborgs	40	148	—	188	250	636	203	—	1,089	—	—	—	—	1,277
Upsala	403	66	151	620	80	211	32	—	323	—	—	—	—	943
Stockholms	216	46	43	305	17	118	48	—	183	—	—	—	—	488
Kopparbergs utom Stora Kopparberget	1,175	111	—	1,286	347	614	291	79	1,331	20	241	72	333	2,950
Stora Kopparberget	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	627	38	665	665
Westmanlands utom Sala Silfververk	329	—	—	329	66	392	132	60	650	—	79	94	173	1,152
Sala Silfververk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	351	—	—	351	351
Örebro Län } 5:te Bergmästare-Distriktet	353	283	7	643	395	260	117	—	772	107	293	2	402	1,817
Örebro Län } 6:te Bergmästare-Distriktet	Ej klas	sifice	rade.	825	280	366	124	—	770	—	—	15	15	1,610
Skaraborgs	—	—	—	—	4	84	47	—	135	—	—	—	—	135
Wernlands	964	201	446	1,611	263	1,045	577	—	1,885	—	—	—	—	3,496
Elfsborgs	—	—	—	—	—	214	169	—	383	—	—	—	—	383
Götheborgs och Bohus	—	—	—	—	—	7	47	—	54	—	—	—	—	54
Södermanlands	—	—	—	113	79	133	196	—	408	—	—	73	73	594
Östergötlands	—	—	—	47	18	418	270	—	706	—	942	61	1,003	1,756
Calmar	—	—	—	10	83	111	106	—	300	—	36	149	185	495
Jönköpings	23	17	—	40	63	107	92	—	262	—	35	30	65	367
Kronobergs	—	—	—	—	24	62	128	—	214	—	—	5	5	219
Hallands	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	2
Blekinge	—	—	—	—	—	—	29	—	29	—	—	24	24	53
Christianstads	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82	82	82
Malmöhus	—	—	—	—	—	—	17	—	17	—	—	317	317	334
Summa	—	—	—	6,066	2,101	5,084	2,851	359	10,395	478	2,483	962	3,923	20,384

5:o). **Verkstäder.**

Under året hafva intill den 1 November, eller innevarande Bruksårs början, följande nya verkstäder blifvit tillätne:

En Masugn,

under namn af *Ydre Hammars* Masugn å Ramsefalls hemmans ägor i Södra Vi Socken, Sevedes Härad och Calmar Län.

Gjuterier:

Ett, benämndt *Alsterfors* å Alsters hemmans ägor i Elghults Socken, Uppvidinge Härad och Kronobergs Län.

Ett, under namn af *Mohög* i Sköns Socken och Wester-Norrlands Län.

Ett i *Köping* i sammanhang med mekanisk verkstad.

Stångjerns-Härdar:

Ett stångjernsverk benämndt *Alsterfors* med en Härd i Elghults Socken, Uppvidinge Härad och Kronobergs Län.

En ny Härd vid *Charlottenbergs* Bruk i Eda Socken, Jösse Härad och Wermlands Län.

En Härd vid *Skärfors* manufakturverk i Skedvi Socken, Risings Tingslag och Östergötlands Län, hvilken Härd deremot vid Häfla Bruk i samma Socken nedlägges.

Manufakturverk:

En Knipphammare och två Spikhamrar vid *Alsterfors* i sammanhang med ofvan omnämnda Stångjernsverk och Gjuteri.

Ett manufakturverk under namn af *Tannefors* i St. Lars Socken, Banekinds Härad och Östergötlands Län.

Ett, benämndt *Nyfors* i Tutaryds Socken, Sunnerbo Härad och Kronobergs Län.

Ett med namnet *Eriksholm* i Tjärstad Socken, Kinda Härad och Östergötlands Län.

Ett, benämndt *Lillmarksholm* i Bollnäs Socken, Södra Helsingland och Gefleborgs Län.

Ett vid *Forssa* Bruk i Östra Wingåkers Socken, Oppunda Härad och Södermanlands Län.

Ett benämndt *Ramberg* i Lundby Socken, Södra Hisings Härad samt Götheborgs och Bohus Län.

Åtskillige andre Verk:

Å *Pehrsbo* förut på försök under viss tid tillåtna Silfverhytta i Grangärdes Socken och Kopparbergs Län har privilegium såsom ständigt verk blifvit utfärdadt.

Jemväl har fortsatt begagnande blifvit medgifvet af *Larsbo* Silfver- och Koppar-profhytta i Lindes Socken och Örebro Län till slutet af år 1861 och af en profhytta i Boda kapell-lag, Rättviks Socken och Kopparbergs Län till slutet af år 1865.

Flyttning

har, såsom ofvan är i underdånighet omnämndt, blifvit beviljad af en Härd från Häfla Bruk till Skärfors manufakturverk.

Nedläggning

för alltid har beviljats af *Qvarns* Bruk med 2 Härdar och 450 Skæ smide i Krigsbergs Socken, Bobergs Härad och Östergötlands Län samt af en Härd vid *Johannisholms* Bruk i Wenjans Socken och Kopparbergs Län, med oinskränkt smidesrätt.

Till oinskränkt Smidesrätt

hafva under Bruksåret öfvergått 38 Härdar med ett privilegieradt smidesbelopp af 19,095 Skæ 6 Læ 1 æ och 361 Skæ 10 Læ frälse rätt.

Ofvannämnda Tabell, utvisande summariskt beloppet af hvarje slag utaf de under Bruksåret 1857 åstadkomne bergverks-produkter, äfvensom huru mycket hvar och en af dem under samma år varit större eller mindre än under Bruksåret 1856, får Collegium slutligen här nedan i underdånighet meddela.

		Tillverkning 1857.	Belopp hvarmed 1857 års tillverkning varit	
			Mindre än 1856.	Större än 1856.
Jernmalm (Bergmalm)	Sk $\mathcal{E}$ T. V.	1,870,368	60,821	—
” (Sjö- och Myrmalm)	” ” ”	37,218	—	320
Tackjern, oberäknadt gjutgods tillverkad vid masugnarne	” ” ”	742,840	51,494	—
Gjutgods, tillverkad vid masugnarne	” ” ”	34,161	—	8,865
Gjutgods, genom Tackjerns omsmältning	” B. V.	44,500	—	8,311
Stångjern	” ” ”	843,051	—	2,846
Jernmanufaktur och Ståi	” ” ”	140,751	—	30,586
Guld	Ort	71,99	—	71,99
Silfver	Löd. mkr, lod	5,409: 8	143: 14	—
Koppar	Sk $\mathcal{E}$	12,596,15	806,80	—
Nickel-Koppar	” V. V.	40,88	114,72	—
Messing	” St. St. V.	723,58	323,80	—
Kopparsmide	”	2,839,96	878,95	—
Bly	”	1,454,53	179,22	—
(— Zinkmalm	714 Sk $\mathcal{E}$)			
Koboltmalm	” V. V.	2,030	313	—
Svafvel	Sk $\mathcal{E}$	983,36	—	92,49
Vitriol	”	1,222,50	—	238,20
—	Tunnor	1,930	1,470	—
Rödfärg	”	8,283	2,439	—
Alun	”	7,146	—	449
Brunsten	Sk $\mathcal{E}$	204,54	—	204,54
Blyerz	”	125,75	45,75	—
Porfyr	till värde i R:dr R:mt	450	2,325	—
Marmor	d:o d:o	8,106,44	437,66	—
Stenkol	Tunnor	219,318	—	21,803

Collegium framhårdar med djupaste vördnad, nit och trohet

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter,

F. ÅKERMAN.

L. ÅKERBERG.

Stockholm den 20 October 1858.

F. A. Crælius.

STOCKHOLM, 1858.

P. A. NORSTEDT & SÖNER, Kongl. Boktryckare.